
A young sapling with a few leaves and a small white flower stands in a dark, dense forest. The background is filled with out-of-focus green foliage, creating a sense of depth and a natural environment. The lighting is soft, highlighting the sapling against the darker surroundings.

“En bra livsmiljö för människan och
allt annat levande, nu och för
kommande generationer.”

Välkommen till fjärde mötet !

Hur kan vi
samverka för att
få till
resurssmarta och
cirkulära
lösningar av
kommunplasten?

Upphandlings
myndigheten

 Länsstyrelserna
Regional Utveckling & Samverkan
i miljömålssystemet

AVFALL SVERIGE

Event är en verkstad för omställning

- ▶ Avgränsade tid och rum
  - systemperspektiv
  - testa nytt
- ▶ Tillit genomförandeförmåga
  - förtroende
  - attraktiv arbetsgivare
- ▶ Investera
  - beredskap
  - hållbara cirkulära strukturer

Event är resor, logi, transporter, kost, utformning av möten, teknik, facilitering, resursanvändning, t ex plastfrågan, inkludering, likabehandling, jämställdhet

[Pontentialanalysrapporten](#)

Dagens agenda - 21 november 2023

9:00 Välkomna

- Var står vi nu? Vad är på gång? Lena Stig och Margareta Bergh
- Milla Sundström pratar om regeringsuppdraget Åtgärder för att öka materialåtervinning av avfall
- Hur får Göteborg fart på cirkulärt byggande och återbruk?
Susan Runsten berättar om Handslaget.
- Bledar Beqiri från SIS berättar om Sveriges uppdrag inom europeisk standardisering av plast och cirkulär ekonomi
- Kan RecyClass hjälpa oss att få renare och färre plastströmmar?
Rickard Jansson Svensk Plaståtervinning

Paus vid 10

- Jenny Sahlin från Profu berättar om ett projekt för att minska plast till förbränning.
- Anna Skanse från Sysav berättar om hur Sysav arbetar med utveckling av plastinsamling från återvinningscentraler.
- Eva Kruse berättar om projektet Baltiplast och hur det kopplar till Västerås stads handlingsplan för hållbar plastanvändning.
- Jonny Wehrnlund berättar om Stena Recyclings nya sorteringsanläggning i Lanna
- Jon Nilsson-Djerf berättar om fulplastkampanjen

Paus vid 11

- Diskussion i mindre grupper
- Återsamling och dialog

12:00 Tack för i dag!

Inflygning

Det är mycket som pågår...

Men hur får vi till omställning i praktiken?

[Dokumentation från tidigare möten](#)

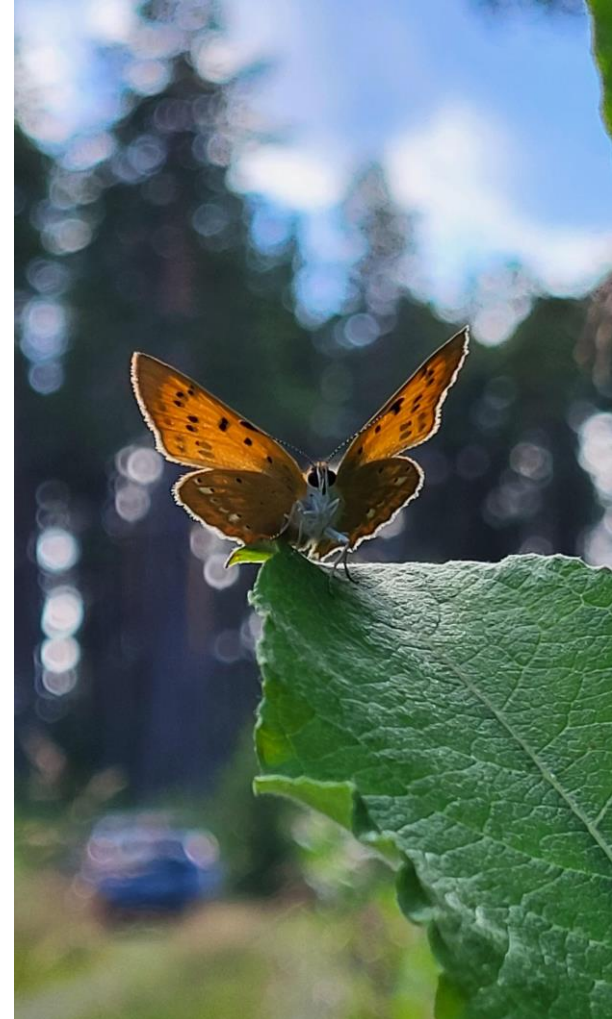
[Avfall Sveriges höstmöte 8-9 november](#)

[Stoppa fulplasten - kampanjen](#)

[Ställ krav på återbruk i upphandlingarna](#)

[Problematisera ämnen i plast som försvårar återvinning](#)

[Matchmaking för ökad cirkularitet](#)

Naturvårdsverkets Nationella platsamordning

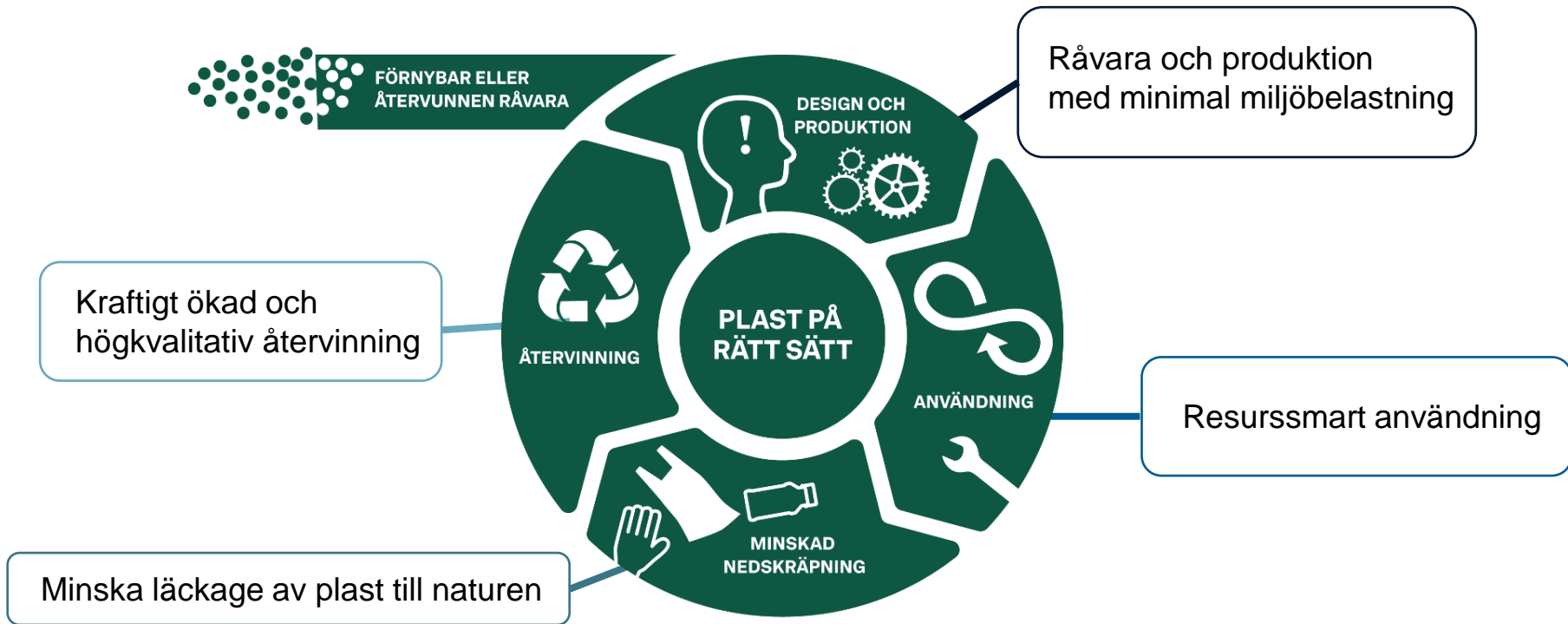
1. **Samla och bygga** upp objektiv och faktabaserad **kunskap** om **makro- och mikroplast**
2. **Sprida kunskapen** genom lämpliga kanaler och genom insatser riktade till relevanta aktörer t.ex. myndigheter, kommuner och producenter
3. **Samordna och driva** frågor i syfte att öka den hållbar plastanvändningen

Nu med i vår instruktion.

[Vill du delta?](#)

Plast som används på rätt plats i klimat och resurseffektiva, giftfria och cirkulära flöden med försumbart läckage

Kraftigt ökad och högkvalitativ materialåtervinning

Kraftigt ökad och högkvalitativ materialåtervinning är en viktig del i arbetet för att **minska klimatpåverkan från produktion och förbränning av plastråvara**. Det är också en viktig komponent för att nå en **resurseffektiv användning av fossilt och biobaserat material**.

Arbetet inom effektområdet ska bidra till:

- **Ökad andel plast som samlas in till materialåtervinning**
- **Ökad andel produkter som är designade för att vara materialåtervinningsbara**
- **Ökad andel plast som materialåtervinns i effektiva och lönsamma processer**
- **Kunskap och kontroll över farliga ämnen genom hela värdekedjan**
- **Minskad illegal hantering av avfall**

KRAFTIGT ÖKAD OCH HÖGKVALITATIV MATERIALÅTERVINNING

Plast är den främsta orsaken till växthusgasutsläpp från avfallsförbränning. Mindre än 10% av plast som används i Sverige materialåtervinns.

Materialåtervinning av plast ger ett betydande bidrag till att klimatmålen nås.

Styrmedel och system har tidigare fokuserat på insamlingsvolym och blandade flöden.

Fokus på att möjliggöra materialflöden för produktion av återvunnen råvara av efterfrågad kvalitet.

Som en del i detta skapa plastflöden med väldefinierad sammansättning som lämpar sig för materialåtervinning, inklusive kontroll över farliga ämnen genom hela värdekedjan.

Brist på logistiklösningar

Välutvecklad logistik, inklusive smarta loopar.

[Redovisning av regeringsuppdrag om ökad materialåtervinning av plast](#)

Goda
exempel

- [Stockholms stads handlingsplan](#)
- [Vägledning för hållbar äldreomsorg](#)
- Avfall Sveriges informationsarbete
- Informationskampanjer i utvalda hushåll i Stockholm, en minskning på ca 40% av restavfall.
- [ÅVC i Kil](#) som med ökad sortering, kommunikationskampanj minskat andel till brännbart med 80 %

- Norrköping ställer krav i upphandling och mäter klimatpåverkan. Nyhetsbrev med goda exempel. Nodra AB
- Minimeringsmästarna – kampanj för att hushålla med resurserna.

- Bra cirkulärt initiativ där mat till äldreboenden serverades i enhetliga kärl som kunde återvinnas enkelt.

Goda exempel

- Frigolitinsamling på ÅVC (Halmstad, Uppsala)
- Byggåterbruk: Karlstad, Borlänge, Göteborg
- [Södra Smålands avfall och miljö](#)
- [Karlstads kommun](#)
- [Gästrike återvinnare samverkar i Gävleborg](#)
- Hållbar sömnad - produktutvecklade haklappar, förkläden inom vården och förskolor. (Vårgårda kommun).
- Återbruk av skolmöbler som en kommun har initierat
- Uppsala klimatprotokoll – nätverk
- [Vägledning från Uppsala](#)

Fler goda
exempel
och
inspiration

[Jon Nilsson-Djerf från Avfall Sverige berättar om visionen "Det finns inget avfall" \(pdf\)](#)

[Pär Johansson från verksamhetsstöd DalaAvfall berättar om arbetet med kretsloppsplaner \(pdf\)](#)

[Sara Johansson från Borlänge Energi om Dala återbyggdepå \(pdf\)](#)

[Linda Hagman från Ignite Sweden berättar om Matchning för cirkularitet \(pdf\)](#)

[Marie-Helene Bergstrand, Länsstyrelserna / RUS \(pdf\)](#)

[Hur minskar vi plast till energiåtervinning? – incitament och initiativ, Hanna Ljungqvist från Profu \(pdf\)](#)

<https://www.fardplanvarme.se/plastkartan>

[Plaståtervinning hos RISE – sortering och tvätt, Johan Landberg, RISE \(pdf\)](#)

[RISE Testbädden – nya projekt](#)

[Samverkan för ett hållbart Norrköping, Cecilia Hansson, Hyresbostäder \(pdf\)](#)

[Mimmi Beckman från Örebro kommun berättar om hållbara lekytor \(pdf\)](#)

Uppsala är med i EU-projektet [NetZeroCities](#)

[Sotenäs Marina Återvinningscentral och Symbioscentrum](#)

Snöboll av färdplanen

Fokus på resurssmart användning

Ny analys tillsammans med tidigare referensgrupp

Måla framtidsbilder

Projekt nästa år via Nordiska ministerrådets platsatsning

Testa resurssmart användning ! (info finns i senaste lägesrapporten)

1. Finns det någon engångsplastpryl ni skulle kunna ta bort/minska användningen av i er verksamhet?
2. Läcker det ut plast eller mikroplast i naturen från er verksamhet, och kan ni i så fall minska det genom en mer resurssmart användning?
3. Kan ni på något sätt bidra till att det blir mer självklart att återanvända, reparera och annat som kan förlänga produkters livslängd?

Plastbubbel - 30 januari 2024

22 nov Hållbar plastanvändning och omställning (spelas in)

23 nov Väck idéer – sök finansiering, Malmö

4 dec kl 9-10 Nollvision Avfall

6 dec RE:Source Impact och utlysning

15 dec kl 9-11 Workshop om vattenlöslig plast

6 oktober Standarder - bionedbrytbar och komposterbar plast Presentation finns [här](#).

Nyheter och publikationer

[Uppdragsrapport om mikroplast från färger](#)

[Reducering av mikroplaster- rening hos ett industrivättereri | RISE](#)

[Här hittar du nyheter om plast](#)

[Plast i kommunen](#) Här ska vi uppdatera med fler exempel!

Redovisning av Globala standarder

Och några gamla...

[Var behövs plasten?](#) [Redovisning av del 1 i RU RPRP](#)

[Klimatomställning av fossil plast](#)

[Geotextiles and microplastics in Sweden – an assessment](#)

[Fyra rapporter om smart take-away](#)

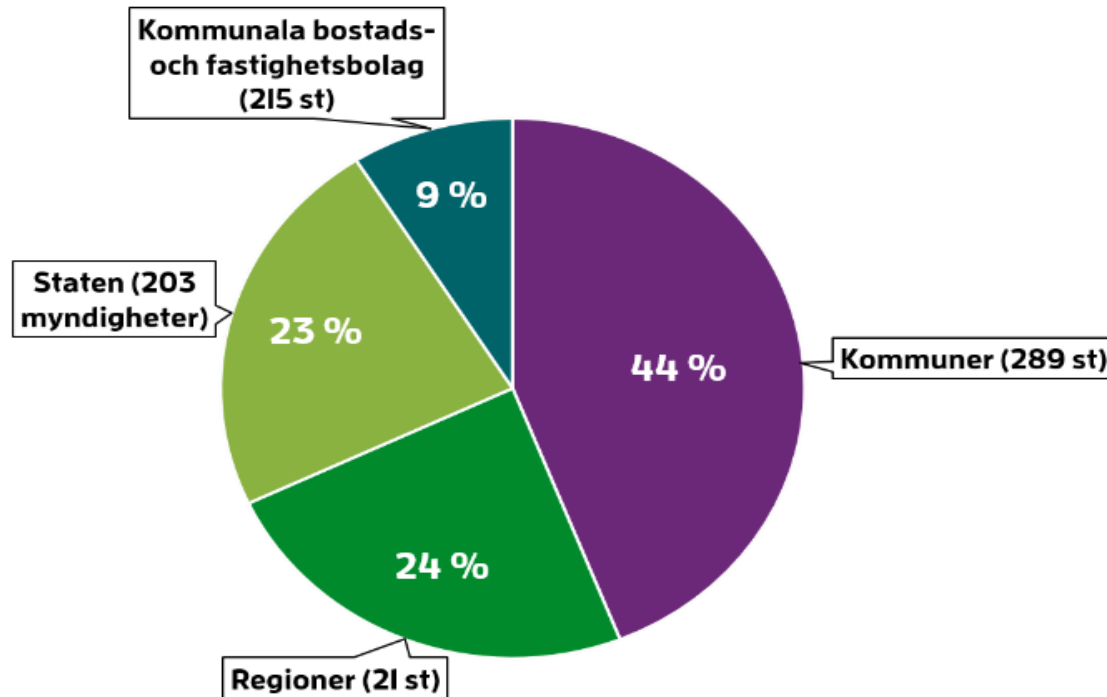
[Framtidens återanvändning av plast](#)

[Guide för hållbar plastanvändning- principer, råd och exempel för design och kravställande](#)

[Hållbar plastanvändning – tips, verktyg och exempel](#)

Klimatpåverkan av Sveriges offentliga inköp

Vi har genomfört miljöspendanalys av ca 711 Mdr SEK, stora delar av Sveriges offentliga inköp. Totalt 23,5 miljoner ton CO₂ ekvivalenter (2019)

Hållbarhetskrav i upphandling möjliggör giftfria cirkulära kretslopp

Hitta hållbarhetskriterier i Kriterietjänsten. Filtrera på miljömål, Agenda 2030, cirkulära aspekter
<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/>

Upphandlingsmyndighetens nyhetsbrev Nr 20, 16 nov

Inger Ek och Ellen Einebrant. Foto: Jenny Drakenlind och Återvinningsindustrierna.

”Ställ krav på återbruk i upphandlingarna”

Öka återvinningen genom offentliga inköp, uppmanar Inger Ek, generaldirektör för Upphandlingsmyndigheten, och Ellen Einebrant, vd för Återvinningsindustrierna, i en debattartikel där de lyfter fram Huddinge och Uppsala som goda exempel.

Debattartikeln i Dagens samhälle

Upphandlingsdriven hållbarhet ur ett helhetsperspektiv – en lysande idé

Innovation i offentlig sektor är en förutsättning för att möta dagens och morgondagens samhällsutmaningar. I detta webinarium, inspelat under Innovationsveckan får ni träffa projektledare Sigrid Pettersén från Region Gävleborg i ett samtal om innovation och hållbarhet i upphandling. Vilka möjliggörare, och vilka hinder finns? Vilken roll spelar dialog, och vad kan vi lära oss genom tillämpandet av universell design?

Webbinarier från Innovationsveckan 2023

Upphandling som bidrar till omställning till en cirkulär ekonomi och ett fossilfritt samhälle

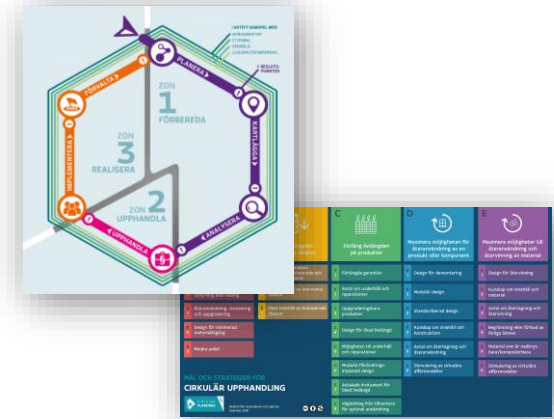
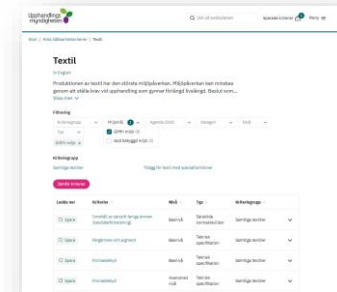
Handlingsplan

Offentlig sektor behöver:

- Efterfråga enhetliga cirkulära och fossilfria lösningar. Detta kräver
  - Kunskap
  - Nya arbetssätt
  - Tydligare styrning
- Långsiktighet i politiska beslut
  - Kunskap om vinsterna med cirkulära affärsmodeller

Mer information och verktyg

- ▶ [Cirkulär ekonomi i inköpsprocessen](#)
- ▶ [Strategiskt arbete för cirkulär verksamhetsutveckling](#)
- ▶ Modell - [Mål och strategier för cirkulär ekonomi i upphandling](#)
- ▶ Hitta hållbarhetskriterier – [Kriterietjänst](#)
- ▶ [Lärande exempel](#) (Cirkulär ekonomi och Hållbar upphandling)
  - ▶ ex [Så upphandlade Bollnäs kommun ljus som tjänst | Upphandlingsmyndigheten](#)
  - ▶ ex [Fossilfritt byggande genom konkurrenspräglad dialog | Upphandlingsmyndigheten](#)
- ▶ [Hållbarhetskriterier som främjar Cirkulär ekonomi](#)
- ▶ [Hållbar platsupphandling](#)
- ▶ Debattartikel 3 nov – [Ställ krav på återbruk i upphandlingarna](#)
- ▶ Prenumera på [Upphandlingsmyndighetens nyhetsbrev](#)

Textil

Produktion av textil för den offentliga miljösektorn. Miljöprodukter kan utvärderas genom att ställa krav vid upphandling som gäller följande faktorer: Recykling, Socialt ansvar...

Förändring

Skapad av: Miljöbyrån | Skapad: 2023-03-01 | Status: Öppet för anbud | Sida 1 av 1

Upphandlingsplan

Upphandlingsplanen innehåller följande detaljerade upphandlingsplaner:

Upphandlingsplan	Kriterier	Metod	Typ	Upphandlingsplan
1	Textil med minst 50% återbruk	Öppet	Textil	Öppet för anbud
2	Högpresterande textil	Öppet	Textil	Öppet för anbud
3	Förnybara textil	Öppet	Textil	Öppet för anbud
4	Textil med minst 50% återbruk	Öppet	Textil	Öppet för anbud

Tack!

Mer inspiration och vägledning
hittar du på vår webbplats

upphandlingsmyndigheten.se

Frågeservice

Telefon: måndag – torsdag kl. 9-12

Chatt: måndag – torsdag kl. 13-15, fredag kl. 9-12

Frågeportalen: dygnet runt

Upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndigheten

Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall

Regeringsuppdrag redovisat 30 oktober

Uppdraget och redovisningen

- Naturvårdsverket har utrett vilka åtgärder som krävs för att Sverige ska nå målen om förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall i EU:s avfallsdirektiv
- Skrivelsen omfattar uppdraget Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall och en del av uppdraget Rätt plast på rätt plats
- Uppdraget innefattar inte frågor om efterlevnad, såsom avfallsplanering, tillsyn och uppföljningsansvar

Författningsförslag

- **Avfall som består av papper, plast, metall och glas ska sorteras ut och samlas in separat**
  - **Omfattar både kommunalt och icke-kommunalt avfall**
  - **Lämnar inte förslag på hur insamlingen ska gå till**
- Befintliga bestämmelser som reglerar returpapper i avfallsförordningen ska upphävas
- Brännbart avfall ska sorteras ut i dels brännbart avfall som är lämpligt att förbereda för återanvändning eller materialåtervinna, dels övrigt brännbart avfall
- Kommunerna ska informera hushåll och verksamheter om hur avfall under kommunalt ansvar ska hanteras

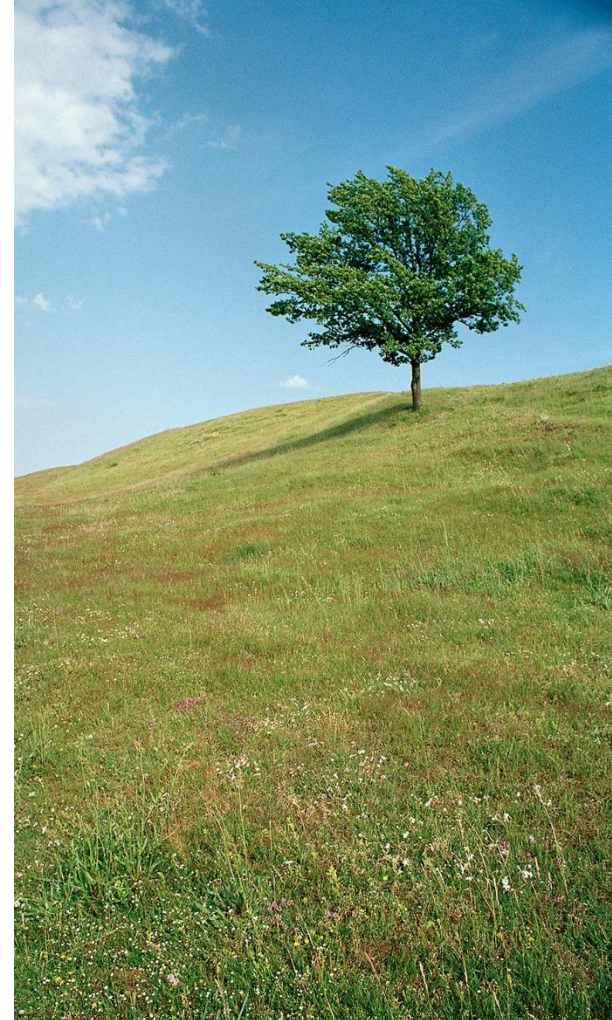
Andra förslag och konstateranden

- Förutsättningarna för ett producentansvar för möbler respektive madrasser behöver utredas
- Databasinsamlingen av uppgifter om avfall från verksamheter behöver förbättras, inklusive genomförande av nationella plockanalyser
- Det finns ett behov av att utreda vilka ekonomiska styrmedel som är lämpliga för att öka efterfrågan på återvunnet material i syfte att öka materialåtervinningen
- Det behöver utredas vilka ekonomiska styrmedel som kan vara lämpliga för att förbättra förutsättningarna för reparation, återtillverkning och återbruk
- Ett ökat stöd till kommunerna från nationell och regional nivå behöver utredas

Bedömning av möjligheterna att nå målen

- EU:s återvinningsmål om 55 procent materialåtervinning år 2025 blir svårt att nå inom utsatt tid, men målet kan sannolikt nås på längre sikt
- För att nå målet 2035 om 65 procent materialåtervinning krävs att flera åtgärder vidtas skyndsamt och att de praktiska utmaningarna adresseras

Hur växlar vi upp?

Diskutera det ni tycker är angeläget!

Utse någon som antecknar och någon som kan presentera det viktigaste på 2 minuter

Hur kan vi samverka för att få till resurssmarta och cirkulära lösningar av kommunplasten?

- Har du något gott exempel som du vill lyfta?
- Hur kan vi jobba förebyggande? När passar det att nudga?
- Hur kan vi åstadkomma renare flöden av färre plasttyper?
- Vilka krav vid upphandling kan ställas på de som hanterar avfall?
- **Hur får vi till materialåtervinning i praktiken?**
- Vad kan ni göra själva och hur kan ni samverka med andra?
- **Att implementera nya lösningar är i dag svårt. Hur finansierar vi projekt och hur implementerar vi dem?**
- **Hur tycker du att vi ska samverka i fortsättningen?**

[Har ni sökt från Klimatklivet?](#)
[Förutsättningar för stöd från Klimatklivet](#)
 [\(naturvardsverket.se\)](http://naturvardsverket.se)

[6 dec RE:Source Impact och utlysning](#)

Tack för i dag !

önskar
Susanne, Jon,
Margareta, Milla
och Lena

